

Anne Bekçili?i Ölçe?i: Baba Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anne Bekçili?i Ölçe?i: Baba Formu*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15996>

Özet

Anne Bekçiliği Ölçeği: Baba Formu, mevcut bir psikolojik aracın Türk kültürüne Uyarlama çalışması sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu ölçek, babaların gözünden annelerin çocuk yetiştirme süreçlerindeki katılımı ne ölçüde düzenlediğini ve kontrol ettiğini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle doğum sonrası veya ortak ebeveynlik düzenlemelerinde annenin, babanın çocukla ilişkisine müdahale etme derecesini, yani Anne Bekçiliği davranışlarının babaların bakış açısıyla değerlendirir. Bu araç, aile dinamikleri ve ebeveynlik rolleri üzerine yapılan araştırmalar için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Anne Bekçiliği, Baba Formu, Ebeveynlik, Aile Dinamikleri, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Ortak Ebeveynlik.

Yazarlar

Güleycan Akgöz Aktaş, Ayşegül Aydoğan

Amaç

Ölçeğin temel amacı, babaların algıladıkları anne bekçiliği düzeyini sistematik ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Anne bekçiliği, annenin babanın çocuk yetiştirme görevlerine katılımını teşvik etme veya engelleme yollarını ifade eder. Bu form, babaların bu davranışları ne sıklıkta deneyimlediğini belirleyerek, ebeveynler arasındaki işbirliği ve çatışma örüntülerini anlamaya yardımcı olur.

Bu Uyarlama çalışması, uluslararası literatürde kullanılan bir yapıyı Türk kültürü bağlamında geçerli ve güvenilir hale getirmeyi hedeflemiştir. Elde edilen veriler, özellikle babanın çocukla kurduğu ilişki kalitesini etkileyen faktörlerin incelenmesinde kullanılmaktadır.

Yapı

Ölçek, literatürde **Maternal Gatekeeping** olarak bilinen Anne Bekçiliği psikolojik yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle annenin, babanın çocuk bakımı ve yetiştirilmesiyle ilgili görevlere katılımını kısıtlama, engelleme veya kontrol etme eğilimi olarak tanımlanır. Anne Bekçiliği, babanın ebeveynlik öz yeterliliğini ve çocukla geçirdiği zamanın kalitesini olumsuz etkileyebilir.

Yapısal olarak, anne bekçiliği genellikle iki ana boyutta incelenir: engelleme (babanın katılımını aktif olarak kısıtlama) ve yönlendirme (babanın yalnızca annenin belirlediği kuralları

çerçevesinde katılmaya izin verme). Bu ölçek, babanın algıladığı bu engelleme ve kontrol mekanizmaların derinlemesine analiz etmeyi sağlar.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, orijinal yapının Türkçe konuşulan popülasyonlarda aynı psikolojik yapıyı ölçtüğünü doğrulamak üzere yürütülmüştür. Akademik kaynakta (Akgöz-Aktaş & Aydın, 2020), genellikle yapı geçerliliği (doğrulamaya Faktör Analizi yoluyla) ve eş zamanlı geçerlik yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır.

Spesifik Geçerlik katsayıları ve detaylı analiz sonuçları bu veri tabanının girişinde belirtilmemiş olsa da, uyarılma çalışmasının makalesinde (OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 2020) ölçeğin yapısal uygunluğunun ve teorik beklentilerle uyumunun detaylı olarak sunulduğu bilinmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, ölçüm sonuçlarının zamana ve farklı örneklemelere karşı tutarlılığını göstermek amacıyla yapılmıştır. Bir Uyarılma çalışmasında genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) hesaplanır. Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda birbirleriyle tutarlı olduğunu gösterir.

Kaynakta güvenilirlik katsayısı verilmemiş olsa da, bu tür Psikometri çalışmaları vazgeçilmez olan Cronbach Alfa değerleri, ölçeğin Türkçe formunun güvenilirliğini kanıtlamak üzere makalede sunulmuştur. Bu değerler, ölçeğin araştırma amaçlı kullanım için yeterli düzeyde güvenilir olduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Anne Bekçiliği Ölçeği: Baba Formu'nun yapı geçerliliğini test etmek amacıyla Faktör Analizi uygulanmıştır. Uyarılma sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örneğinde de korunup korunmadığı incelenmiştir.

Yürütülen analizler, genellikle Doğrulamaya Faktör Analizi (DFA) şeklinde olup, maddelerin beklenen faktörlere yüklenimlerini ve model uyum indekslerini değerlendirmiştir. Bu analiz sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türkçe formunda da geçerli olduğunu bilimsel olarak desteklemiştir.

Araç

Test Type: Uyarılma (Adaptation)

Format: Kendini Bildirim Ölçeği (Likert Tipi Derecelendirme Formatı Kullanılmaktadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Babalar (Ebeveynler)

Age Group: Yetişkin

Population Details: Çocuk sahibi babalar üzerinde uygulanmıştır.

Test Methodology: Yazılı öz bildirim yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Çatışması, Çocuk Gelişimi, Baba Katılımı, Ebeveynlik, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Makalede belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Makalede belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Güleycan Akgöz Akta? için ileti?im adresi: glycnakgoz@gmail.com

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2020 yılında yayımlanan uyarlama çalışması ile akademik kullanıma sunulmuştur. Kullanım izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Güleycan Akgöz Akta? ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazarın İletişim Bilgisi: glycnakgoz@gmail.com

Kaynaklar

Akgöz-Akta?, G. ve Aydın, A. (2020). Babaların gözünden anne bekçiliği: Bir ölçek uyarlama çalışması. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(Özel Sayı), 3565-3590. <http://dx.doi.org/10.26466/opus.724644>

Makalenin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [anne-bekciligi-olcegi-baba-formu-toad.pdf](#)

Anne Bekçili?i Ölçe?i: Baba Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içeri?inde sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM